

STAPPENPLAN NAAR EEN ASBESTVEILIG LANDBOUWDAK

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

WWW.ASBESTINFO.BE

1/ KAN IK HET ASBESTDAK ZELF VERWIJDEREN?

ZIJN MIJN GOLFPLATEN WEL ASBESTHOUDEND?

► JA

▼

NEE asbest werd verwerkt tot ca. 2001, enkel een asbestanalyse kan uitsluitsel brengen.

IN WELKE STAAT ZIJN DE GOLFPLATEN?

► GOED

Een asbesttoepassing in slechte staat:

- ✓ is broos of beschadigd
- ✓ en/of brokkelt af
- ✓ en/of geeft stof af.
- ✓ vertoont vegetatiegroei (mos)

SLECHT

Zelf asbest verwijderen is te risicovol. De kans is reëel dat ruime hoeveelheden asbestvezels in de lucht verspreid raken bij het wegnemen van asbestmaterialen in slechte staat.

We raden u aan om beroep te doen op een gespecialiseerde aannemer of om zeker de opleiding "eenvoudige handelingen met asbest" te volgen. Meer informatie vindt u verder in de brochure.

ZIJN DE GOLFPLATEN VRIJ?

► JA

▼

NEE Doe beroep op een gespecialiseerde aannemer.

De golfplaten zijn niet vrij als ze:

- ✓ verlijmd zijn met isolatiemateriaal.
- ✓ voorzien zijn van een PUR-laag.
- ✓ bedekt zijn met een roofinglaag. ...

KAN IK HET MATERIAAL EENVOUDIG VERWIJDEREN ZONDER ERIN TE BOREN OF TE SLIJPEN EN ZONDER HET STUK TE SLAAN?

► **JA**

Ik heb enkel een schroevendraaier nodig.

▼

NEE ik moet erin slijpen of boren of het stuk slaan. U bent verplicht beroep te doen op een gespecialiseerde aannemer.

HEB IK HET NODIGE TER BESCHIKKING OM DE PLATEN TE VERWIJDEREN ZONDER ZE TE BESCHADIGEN EN TE LATEN VALLEN? HET MATERIAAL KAN BESTAAN UIT EEN HOOGTEWERKER, KRAAN, DAKDEKKERSLIFT,...

► **JA**

▼

NEE Doe beroep op een gespecialiseerde aannemer.

DOE IK DIT WERK ALLEEN OF MET WERKNEMERS?

► **ALLEEN**

Ik val niet onder de federale arbeidswetgeving.

▼

MET WERKNEMERS Ik val onder de federale arbeidswetgeving. De werknemers moeten beschikken over het opleidingsattest "eenvoudige handelingen".

IK HEB DE NODIGE INFORMATIE DOORGENOMEN EN WEET WAAR IK AAN BEGIN?

► **JA**

U kan de werken aanvangen.

▼

NEE Doe beroep op een gespecialiseerde aannemer.

Volg vooraf een opleiding "eenvoudige handelingen met asbest". Zo leert u veilig om te gaan met asbesthoudend materiaal.

Wil of moet u beroep doen op een dakwerker of aannemer?

Hou dan rekening met het volgende:

- ✓ Moeten de materialen beschadigd worden bij de verwijdering? Dan moet u beroep doen op een gespecialiseerde aannemer. Dit is een erkende asbestverwijderaar waarbij de werknemers beschikken over een opleidingsattest "eenvoudige handelingen". U vindt alle erkende asbestverwijderaars hier terug: <https://werk.belgie.be/nl/erkenningen/erkenning-asbest-bedrijven-erkend-voor-afbraak-verwijderingswerken>
- ✓ Worden de materialen niet beschadigd bij het verwijderen van uw dak? Dan mag u ook een (dak)aannemer contacteren waarvan de werknemers over een geldig attest 'eenvoudige handelingen' beschikken of die het Asbestcharter van VCB, Bouwunie en de OVAM ondertekende.
- ✓ Meer informatie over asbest laten verwijderen door een (dak)aannemer vindt u op <http://www.asbestinfo.be>

OPGELET: Verwijdert u zelf het dak en doet u daarbij beroep op werknemers? Dan moet u bovenop de maatregelen die in deze brochure beschreven zijn, nog bijkomende verplichtingen naleven. Meer informatie vindt u op www.asbestinfo.be op de pagina 'Bedrijven -> Asbest professional' en in de Code van goede praktijk 'Veilig werken met asbestdaken en -gevels'.

2/ DE VOORBEREIDING: BESCHERM UZELF EN UW OMGEVING

Om veilig te kunnen werken, haalt u de volgende veiligheidskledij en werkmaterialen in huis. Leg deze klaar voor u start met de werken.

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN:

- ✓ Stofdichte en waterbestendige wegwerpoverall, type 5-6 met kap.
- ✓ De mouwen en pijpen zijn voorzien van elastieken. De overalls zijn bedoeld voor eenmalig gebruik.
- ✓ Wegwerphandschoenen – vast te plakken aan uw overall
- ✓ De handschoenen zijn afwasbaar, ondoorlatend en waterbestendig. Ze zijn geschikt als werkhandschoenen. Huishoudhandschoenen scheuren. De handschoenen zijn bedoeld voor eenmalig gebruik.
- ✓ (Veiligheids-)laarzen of eventueel -schoenen – vast te plakken aan uw overall
- ✓ Veiligheidsbril
- ✓ Mondmasker: Het stofmasker is van beschermingsklasse FFP3, NPF 50. Het masker is aansluitend en zelf verstelbaar met twee afzonderlijke afstelbare banden. Zo sluit het goed aan bij de vorm van het gezicht. Het is voorzien van een neusklem en uitademventiel. De stofmaskers zijn bedoeld voor éénmalige gebruik. ALLE gebruikte PBM's moeten CE gearkeerd zijn.

Voorzie deze beschermingsmiddelen voor elke persoon die aanwezig is bij de werken.

veiligheidsbril

stof- en waterdichte
wegwerpoverall

wegwerphandschoenen

stofmasker

volgelaatsmasker

veiligheidslaarzen of -schoenen

ANDERE HULPMIDDELEN:

- ✓ Aangesloten tuinslang
- ✓ Stevige plakband
- ✓ Fixeermiddel voor asbest
- ✓ Wergwerpbare doeken en vodden
- ✓ Stofzuiger met absoluutfilter
- ✓ Helm of stootpet
- ✓ Stevige plastic bouwfolie
- ✓ Ladder/hoogtewerker en eventueel dakdekkerslift of kraan
- ✓ Afspanlint in een opvallende kleur (indien andere personen aanwezig zijn in de omgeving van de werken)
- ✓ Een geleverde container met asbestbigbag of asbestzak

De persoonlijke beschermingsmiddelen vindt u in de bouw- en doe-het-zelf handel.

METEOROLOGISCHE OMSTANDIGHEDEN

- ✓ Voer de verwijderingswerken bij voorkeur uit bij windstil en vochtig weer

3/ DE START: MAAK DE RUIMTE LEEG

De zone onder de asbesthoudende golfplaten die worden afgebroken, moet leeg en proper zijn. Tijdens de werken kunnen brokstukken en asbestvezels loskomen. Die vallen dan op alle materialen, voorwerpen of dieren die eronder aanwezig zijn. Het is niet mogelijk om hooi, voeder, mest, de vacht van dieren, ... te reinigen. De materialen, voorwerpen en dieren bemoeilijken ook een grondige reiniging van de werkzone na afloop van de werken.

WAT BETEKENT LEEG?

- ✓ geen dieren in de stal,
- ✓ geen voer in de voergang,
- ✓ geen zaagsel/stro/houtkrullen in de boxen,
- ✓ geen mest in of op de roosters
- ✓ geen losse voorwerpen aanwezig
- ✓ geen voeder, hooi en stro of andere gewassen aanwezig.

WAAROM PROPER?

U moet alles grondig reinigen zodat er geen asbestvezels kunnen blijven hangen in bijvoorbeeld spinnenwebben of zaagselresten.

Alle losse deeltjes, stof, spinnenwebben, stroresten, mestresten en zaagsel zijn verwijderd. Dit doet u door alles met een vochtige doek of stofzuiger met absoluutfilter te reinigen.

U mag in geen geval onder hoge druk afspuiten want dan verspreidt u de vezels verder.

Als er zich direct onder de golfplaten isolatiemateriaal bevindt (vb. PU-platen, glaswol), moeten deze mogelijks verontreinigde materialen gereinigd of verwijderd worden als asbestafval. Hetzelfde geldt voor dakgoten waar zich mogelijk asbesthoudende resten in bevinden, zoals mos of slib.

Let erop dat u, na het verwijderen van het dak, de eventuele resten asbest verwijdert met vochtige doeken op het dakgebinte.

4/ BAKEN DE ZONE AF

Wie niet helpt met de werken, mag niet in de werkzone komen. Span de werkzone dus af met een lint, kegels of nadarhekken op ongeveer 5 meter afstand. Zo lopen de anderen geen risico en kunnen ze geen vezels verspreiden naar andere ruimtes of gebouwen.

Minderjarigen mogen nooit bij de werken aanwezig zijn.

Zorg voor een vrije doorgang van de werkzone naar container.

5/ TREK JE PERSOON- LIJKE BESCHERMINGS- KLEDIJ AAN

- ✓ Uw pak moet over uw laarzen en handschoenen.
- ✓ De overgang pak-laars en pak-handschoen plakt u af met plakband.
- ✓ Plak ook een stuk plakband op uw schoenveters zodat hier geen vezels in geraken.
- ✓ Zet eerst uw masker op en vervolgens de veiligheidsbril en de kap van het pak. Zo sluit het masker best aan op uw gezicht.

Op www.asbestinfo.be op de pagina 'Communicatie & media' vindt u filmpjes over hoe u uw PBM's correct aan moet doen.

6/ BRENG FOLIE AAN WAAR NODIG

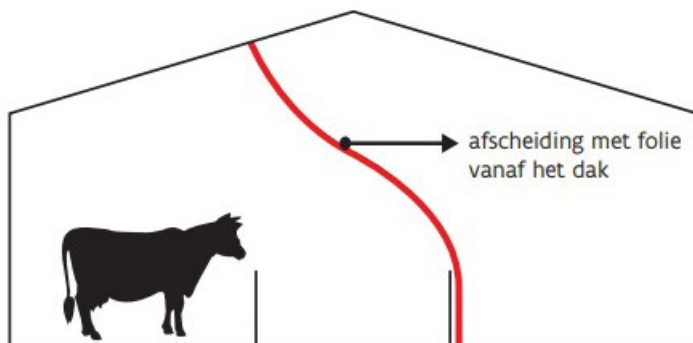
- ✓ Sommige oppervlakten kan je niet reinigen met water (zoals onverharde vloer, goten, roosters, ...). Bedek deze oppervlakten met folie om eventueel vrijkomende asbestvezel of brokstukken op te vangen. Zorg dat de folie niet stopt aan de muur, maar laat de folie een stuk omhoogplooiën tegen de muur aan.
- ✓ Als u niet al het materiaal hebt kunnen weghalen, dek dat dan af met bouwfolie.
- ✓ Dek ook de directe omgeving rondom de stal (ongeveer 5 meter) en de roosters, ligboxen en andere voorwerpen volledig af met folie. Zo blijft ook deze zone na de werken proper achter en ontstaat er geen nieuwe bron van asbestvezels.
- ✓ Schakel de ventilatie/verwarming van de ruimte uit zodat de folie goed blijft liggen en u eventuele asbestvezels niet verspreidt door de luchtstromen.
- ✓ Kleef de bouwfolie op de vloer en de randen van de folie onderaan aan de muren vast zodat er een 'kuip' ontstaat. Er mag geen ruimte onder de folie zijn.
- ✓ Let er op dat de folie niet scheurt tijdens de demontage van de asbestplaten. Bijvoorbeeld door vallende brokstukken.
- ✓ Bij het verwijderen van de materialen en bij de opkuis van de zone gebruikt u water. Voorkom waar mogelijk waterschade aan elektrische apparatuur. Bespreek eventueel met uw verzekeringsagent in hoeverre de eventuele waterschade gedekt is.
- ✓ Schakel dus alle elektrische toestellen in de werkzone uit en bescherm ze tegen mogelijke brokstukken of water.

Tijdens de werken mag er geen vee onder het dak aanwezig zijn. U laat dan ook best uw dieren zolang op de weide. Lukt dat niet, dan werkt u best in twee fases zodat u de dieren tussentijds kunt verplaatsen van de ene naar de andere zone. De melkrobot is tijdens de werken niet beschikbaar.

U kan ook een afscheiding maken met een plasticfolie. Dit kan door een strook folie onder het midden van het dak aan te brengen (zie tekening). Omdat er geen onderdruk is, moet de folie enkel het stof en de brokstukken tegenhouden. Na de asbestverwijdering en de heraanleg van het dak kan u het vee verplaatsten en aan het tweede deel beginnen. Dat doet u op exact dezelfde manier en met dezelfde veiligheidsmaatregelen.

7/ BEHANDEL ASBEST- PLATEN TEGEN DE VRIJGAVE VAN ASBESTVEZELS

- ✓ Is het droog weer? Werk na regenweer of maak de platen vooraf vochtig met de tuinslang in 'vernevelstand'. Bevochtig alles wat asbestvezels kan bevatten. Dus niet alleen de golfplaat, maar ook de afvoer, balken onder de platen, ...U kan eventueel ook een fixatieproduct gebruiken.
- ✓ Hou altijd een fixatieproduct bij de hand. Als er per ongeluk toch een plaat zou breken. Spuit dan de breukranden van de gebroken plaat onmiddellijk in om de vezels te fixeren. Breek nooit bewust het materiaal in kleinere stukken.
- ✓ Loop nooit rechtstreeks op asbestplaten zodat u niet door de verweerde dakplaten zakt. Leg er eerst enkele OSB-platen waarop u veilig kunt lopen. Neem voldoende maatregelen om veilig op hoogte te kunnen werken (vb. aanleggen wandelplatform, ladder, stelling, hoogtewerker, valharnas).
- ✓ Het asbestdak reinigen of ontmossen is verboden, op welke manier dan ook. Want net dan komen er veel asbestvezels vrij.
- ✓ Klimop snoeit u best vooraf zoveel mogelijk terug zonder het los te trekken van de asbestmaterialen.

8/ TIJD VOOR ACTIE: MAAK DE DAKPLATEN LOS

- ✓ Laat uw container leveren op een plaats die voor de vrachtwagen van de inzamelaar vlot bereikbaar is en die zo dicht mogelijk gelegen is bij het te demonteren dak.
- ✓ Leg de containerzak open in de container, en wel zo dat na het plaatsen van de platen, de bigbag makkelijk dicht kan gemaakt worden.
- ✓ Volg daarbij de instructies van de leverancier van de container.
- ✓ Wrik of maak de platen voorzichtig los en haal ze van elkaar.
- ✓ Doe dit met handgereedschap.
- ✓ Gebruik geen elektrische apparaten. Die zijn te krachtig en beschadigen de cementmatrix.
- ✓ U mag de platen niet stukslaan of breken. U mag er ook niet in boren of zagen.
- ✓ Leg de platen op elkaar en probeer het over elkaar schuiven van platen zoveel mogelijk te vermijden.
- ✓ Draag of transporteer de gedemonteerde platen langzaam en voorzichtig van het dak naar beneden. Het gooien of laten vallen van asbestmaterialen en het gebruik van stortkokers is verboden.
- ✓ Leg de asbesthoudende platen meteen voorzichtig in de container. Laad de container niet te vol! Volg daarvoor de instructies die u van de leverancier van de container kreeg.
- ✓ Vreest u dat de platen zullen breken tijdens de werken, stop dan en contacteer een erkende asbestverwijderaar of een bekwame (dak)aannemer (zie hoofdstuk 1).

9/ REINIG DE WERKZONE NA DE WERKEN

- ✓ Hou uw beschermingskledij aan tijdens het reinigen na de werken.
- ✓ Gebruik nooit een gewone stofzuiger om de vezels op te zuigen. Deze verspreidt de asbestvezels doordat een gewone filter niet fijn genoeg is. Bovendien blijven er ook vezels aanwezig in de stofzuiger. Bij een volgend gebruik op een andere plaats zal u de vezels dan verder verspreiden.
- ✓ Met een natte doek of stofzuiger met absoluutfilter reinigt u de balken en gordingen waarop de platen bevestigd waren. Reinig ook het gebruikte werkmateriaal.
- ✓ Zet het propere materiaal daarna buiten de afgespannen zone.

10/ VOUW DE GEBRUIKTE FOLIE SAMEN

- ✓ Hou de beschermingskledij aan.
- ✓ Vouw alle folie samen van aan de hoeken naar het midden toe. Plak het opgevouwen pakket dicht.
- ✓ Voer af samen met het asbestafval. Indien het gaat om grote hoeveelheden folie, stem dan verder af met de inzamelaar.

11/ DOE BUITEN VOOR- ZICHTIG UW BESCHERMKLEDIJ UIT

- ✓ Maak de plakband rond uw handschoenen en laarzen los en doe uw kap af.
- ✓ Raak de buitenkant van het pak zo weinig mogelijk aan.
- ✓ Van zodra het pak tot aan uw middel vrij is, rolt u het pak zo veel mogelijk op en doet u het in een plastic zak.
- ✓ Doe vervolgens uw handschoenen en laarzen uit.
- ✓ Zet pas als laatste uw mondmasker af.
- ✓ Steek zowel handschoenen als mondmasker mee in de plastic zak die u eveneens dubbel verpakt en afsluit met een 'zwanen-sluiting'.
- ✓ Spoel uw laarzen goed af, bij voorkeur boven de riolering.
- ✓ Gooi uw persoonsbescherming als asbesthoudend afval mee in de container met big bag of asbestzak voor ophaling.
- ✓ Was onmiddellijk uw handen en neem ook meteen een douche.

BEKIJK HET ZONNEPOTENTIEEL VAN UW DAK OP DE ZONNEKAART

Wil je na het verwijderen van het asbestdak nog een stapje verder gaan? Kijk snel op www.energiesparen.be/zonnekaart hoe geschikt het dak van uw landbouwbedrijf is voor het plaatsen van zonnepanelen of een zonneboiler en welke winst u kunt maken dankzij de zon.

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110 - 2800 MECHELEN
WWW.OVAM.BE/OMGAAN-MET-ASBEST

V.U. OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen, D/2021/5024/25
©foto's: OVAM & Shutterstock